

Protokół z konsultacji

projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego

1. Konsultacje przeprowadzono na podstawie zarządzenia nr PM-1106/2024 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 2 stycznia 2025 r. w sprawie konsultacji projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego.
2. Konsultacje zostały przeprowadzone z Miejską Radą Działalności Pożytku Publicznego w Gliwicach, Radami Dzielnic oraz mieszkańcami w okresie od 2 do 16 stycznia 2025 r.
3. Konsultacje odbyły się w formie wyrażenia opinii lub zgłoszenia uwag do udostępnionego publicznie projektu uchwały.
4. Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego nie wniosła uwag do projektu uchwały.
5. Projekt uchwały został przekazany Radom Dzielnic. W trakcie konsultacji wpłynęła Uchwała nr 108/2025 Rady Dzielnic Łąbędzy w sprawie przyjęcia stanowiska w sprawie propozycji zmian w Gliwickim Budżecie Obywatelskim.
6. Zestawienie zgłoszonych uwag i opinii przedstawiono w załączniku nr 1 do niniejszego protokołu.

Przygotowała:

Marta Kryś

dyrektor Centrum 3.0 – Gliwickiego
Ośrodka Działań Społecznych*

Zatwierdził:

Łukasz Gorczyński

zastępca prezydenta Miasta Gliwice*

* Dokument podpisany bezpiecznym podpisem elektronicznym.

Załącznik nr 1 do protokołu z konsultacji projektu
uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego

Lp.	Zgłoszona uwaga do uchwały	Stanowisko względem zgłoszonych propozycji zmian
1	<p>Proponowane zmiany nie rozwiązują najważniejszego problemu, czyli zawłaszczania GBO przez szkoły i przedszkola, które są uprzywilejowywane w procesie zbierania głosów.</p>	<p>Zgłoszona opinia nie dotyczy konsultowanych zapisów. Informujemy jednak, że w toku przeprowadzonej ewaluacji dyskutowano nad zadaniami na terenie szkół i przedszkoli, i wypracowano następujące rekomendacje: <i>Rozwiązaniem pośrednim są planowane szkolne budżety obywatelskie, w których jednak będą wspierane projekty miękkie o charakterze społecznym, nie inwestycyjne. Obecnie dla zadań na terenie szkół wymagane jest oświadczenie dyrektora o zapewnieniu ogólnodostępności - weryfikacja tych oświadczeń zostanie wzmocniona.</i> Przyjęto, że realizacja zadań na terenie szkół powinna być możliwa, ale efekty takich zadań powinny być dostępne dla wszystkich mieszkańców, co należy dokładnie weryfikować na etapie oceny, ale także po realizacji.</p>
2	<p>Odnosnie punktu 4. Elastyczność w realizacji, opisanego w ramach zmian GBO w 2026. Elastyczność powinna działać w dwie strony, to znaczy powinien być również reewaluowany projekt, którego budżet w trakcie przetargów zostaje przekroczony o dany procent (przykładowo o 200%). Projekt z innym budżetem być może nie zostałby przegłosowany, więc z definicji staje się on innym projektem. Proponowałbym wprowadzenie przepisu, który określa po jakim czasie i jakim procencie przekroczenia budżetu projekt zostaje poddany pod nowe głosowanie. Dobrym przykładem dla kandydata do takiej reewaluacji byłby Okrąglak, którego budżet (jeszcze przed rozpoczęciem budowy) został przekroczony o niemal 300%. Nie wiadomo, czy projekt wygrałby w głosowaniu, gdyby jego koszt był trzykrotnie większy niż zakładano."</p>	<p>Zgłoszona propozycja nie dotyczy konsultowanych zapisów.</p>
3	<p>„Wyrażam sprzeciw, projekt ogranicza projekty miękkie, odbiera wnioskodawców i głosującym swobodę podejmowania decyzji. 15% limitu ma zadania miękkie jest nieuzasadnione i sprzeczne z założeniem gbo.”</p>	<p>Uwzględniono.</p> <p>Ze względu na powtarzającą się w trakcie konsultacji negatywną opinię co do zmiany zaproponowanej w § 1. ust. 1) projektu uchwały</p>

4	„Wyrażam sprzeciw - projekt ogranicza projekty miękkie - odbiera wnioskodawcom i głosującym swobodę podejmowania decyzji - 15% limitu na zadania miękkie jest nieuzasadnione i sprzeczne z założeniem GBO.”	zdecydowano o usunięciu tej propozycji i przekazaniu jej, w późniejszym czasie i po powołaniu zespołu ds. GBO, do omówienia i dalszej pracy, lub też wypracowania innego rozwiązania dotyczącego limitów kwotowych, do tego zespołu.
5	„Wyrażam sprzeciw projekt zmian -dyskryminuje mocno projekty miękkie jest w sprzeczności z ideą GBO o umorzenie umożliwia wolność decydowania wnioskującego i głosujących o zadaniach w równym stopniu.”	Należy zaznaczyć, że w toku ewaluacji procedury GBO padały wielokrotnie różnorodne propozycje dotyczące wprowadzenia ograniczeń lub całkowitej rezygnacji z zadań „miękkich”. Podnoszono między innymi, że ogólnodostępność zadań kierowanych do zamkniętych grup odbiorców jest dyskusyjna, a korzyść dla ogółu mieszkańców – dużo mniejsza niż z realizacji zadań inwestycyjnych.
6	Jestem przeciw wprowadzeniu nowych obliczeń.	Osoby biorące udział w badaniu ilościowym oraz jakościowym wskazywały także, że rozwiązanie polegające na określeniu maksymalnej wartości projektów dzielnicowych poniżej całej puli przeznaczonej na daną dzielnicę może zwiększyć różnorodność projektów.
7	Jestem przeciwny co do wprowadzenia limitu 15% na zadania typu miękkie. Ogranicza to swobodę wyboru i eliminuje zadania integrujące społecznie dzielnice, np. zadania typu festyn.	
8	POPIERAM RADE DZIELNICY ŁABĘDY	Zaproponowane ograniczenie kwotowe jest wynikiem wypracowanego konsensusu. Podobne rozwiązania są stosowane w wielu miastach (np. w Dąbrowie Górniczej projekt miękkiej – do kwoty 50 tys. zł; Grudziądz – maksymalnie 20 tys. zł). W Gliwicach zaproponowano powiązanie maksymalnej kwoty z pulą dla danej dzielnicy. Pula jest wyliczana na podstawie algorytmu uwzględniającego liczbę mieszkańców danej dzielnicy.
9	Jestem przeciw ograniczeniu kwoty na jedno zadanie "miękkie" do 15 % kwoty dla dzielnicy. Uzasadnienie mojego stanowiska jest tożsame ze szczegółowym uzasadnieniem dla negatywnej opinii w sprawie zmiany w uchwale, zawartym w Uchwale nr 108/2025 Rady Dzielnic Łabędy z 13 stycznia, przesłanej dziś do Centrum 3.0 i do Prezydenta Miasta. Jest to stanowisko Rady Dzielnic, którą mam zaszczyt kierować i moje jako radnej Rady Miasta Gliwice. Jako osoba od wielu lat zaangażowana w ideę budżetu obywatelskiego proszę kierownictwo miasta i GODS Centrum 3.0 o wycofanie się z tej szkodliwej propozycji.	
10	Jestem przeciw ograniczeniu kwoty na jedno zadanie "miękkie" do 15 % kwoty dla dzielnicy. Uzasadnienie mojego stanowiska jest tożsame ze szczegółowym uzasadnieniem dla negatywnej opinii w sprawie zmiany w uchwale, zawartym w Uchwale nr 108/2025 Rady Dzielnic Łabędy z 13 stycznia, przesłanej do Centrum 3.0 i do Prezydenta Miasta. Jest to stanowisko Rady Dzielnic. Proszę kierownictwo miasta i GODS Centrum 3.0 o	

	wycofanie się z tej szkodliwej propozycji.	
11	Uważam, że ograniczenie swobody zgłaszania wniosków "miękkich" przez wpisanie do uchwały warunku 15% kwoty dzielnicowej na realizację jednego zadania jest niewłaściwe. Każdy wnioskodawca i każda dzielnica powinni sami decydować, na co wydadzą publiczne pieniądze.	
12	Opinia Rady Dzielnic Łabędy dot. § 1. ust. 1) konsultowanego projektu: negatywna. Uzasadnienie: Zgodnie z załącznikiem nr 2.	
13	Opinia Rady Dzielnic Łabędy dot. § 1. ust. 2) konsultowanego projektu: pozytywna. Uzasadnienie: Zgodnie z załącznikiem nr 2.	Uwzględniono.

Przygotowała:

Marta Kryś

dyrektor Centrum 3.0 – Gliwickiego Ośrodka
Działań Społecznych*

Zatwierdził:

Łukasz Gorczyński

zastępca prezydenta Miasta Gliwice*

* Dokument podpisany bezpiecznym podpisem elektronicznym.

**Uchwała nr 108/2025
Rady Dzielnicy Łabędy z 13 stycznia 2025 r.
w sprawie przyjęcia stanowiska w sprawie
propozycji zmian w Gliwickim Budżecie Obywatelskim.**

Na podstawie
§ 3 ust. 1, p. 3, ust. 2, p. 5 Statutu Dzielnicy Łabędy
załącznik do Uchwały Nr XXXIX/859/2018 Rady Miasta Gliwice z dnia 12 lipca 2018 r.
w sprawie nadania statutu Dzielnicy Łabędy
na wniosek Zarządu Dzielnicy i Przewodniczącej Rady Dzielnicy Łabędy

**Rada Dzielnicy Łabędy
uchwała:**

§ 1

Rada Dzielnicy Łabędy, po zapoznaniu się z Zarządzeniem nr PM-1106/2025 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 2 stycznia 2025 r. w sprawie konsultacji projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego, raportem CRIS, rekomendacjami zmian i informacją o ich rozpatrzeniu lub odrzuceniu, przyjmuje stanowisko, zawarte w załączniku do niniejszej uchwały, stanowiącym jej integralną część.

§ 2

Uchwałę przekazać Prezydentowi Miasta Gliwice, GODS Centrum 3.0, Komisji Dialogu Społecznego i Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Gliwice.

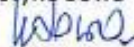
§ 3

Realizację uchwały powierzyć Zarządowi Dzielnicy Łabędy.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Krystyna Sowa

Przewodnicząca Rady Dzielnicy Łabędy

Załącznik do Uchwały nr 108/2024 Rady Dzielnicy Łabędy z 13 stycznia 2025 r.
w sprawie przyjęcia stanowiska w sprawie zmian w Gliwickim Budżecie Obywatelskim

Rada Dzielnicy Łabędy od wielu lat angażuje się w działania związane z Gliwickim Budżetem Obywatelskim i regularnie uczestniczy w ewaluacji kolejnych jego edycji.

Nasi przedstawiciele wzięli również aktywny udział w ostatniej ewaluacji procedur związanych z przygotowaniem, wyborem i realizacją projektów.

Podobnie, jak w latach wcześniejszych, w ramach prowadzonej ewaluacji, Rada przyjęła uchwałę nr 99/2024 Rady Dzielnicy Łabędy z 18 listopada 2024 r. w sprawie uwag i propozycji zmian w procedurze Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego na rok 2026.

Rada Dzielnicy Łabędy po zapoznaniu się z Zarządzeniem nr PM-1106/2025 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 2 stycznia 2025 r. w sprawie konsultacji projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego, raportem CRIS, rekomendacjami zmian i informacją o ich rozpatrzeniu lub odrzuceniu:

1. OPINIUJE NEGATYWNIE poniższą zmianę:

§ 1 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Projekt dzielnicowy ujęty we wniosku musi zostać jednoznacznie przypisany do jednostki pomocniczej, na obszarze której będzie realizowany, jego charakter, o którym mowa w pkt 1 i 2”

Uzasadnienie:

Proponowana zmiana nie jest zmianą, ponieważ propozycja nie jest niczym innym, jak potwierdzeniem stanu faktycznego, projekt dzielnicowy już obecnie musi być w sposób jednoznaczny przypisany do dzielnicy, jeśli było inaczej to może oznaczać błędy popełniane przez osoby oceniające wniosek.

2. OPINIUJE NEGATYWNIE poniższą zmianę:

„[...] szacunkowa wartość wykonania projektu: 1) o charakterze inwestycyjnym i remontowym nie może przekroczyć kwoty, jaka ma być przeznaczona na realizację zadań w tej jednostce pomocniczej w danej edycji GBO”

Uzasadnienie

Proponowana zmiana nie jest zmianą, ponieważ propozycja nie jest niczym innym, jak potwierdzeniem stanu faktycznego.

3. OPINIUJE NEGATYWNIE poniższą zmianę:

„[...] szacunkowa wartość wykonania projektu: 2) o charakterze innym niż wskazany w pkt 1 nie może przekroczyć 15% kwoty, jaka ma być przeznaczona na realizację zadań w tej jednostce pomocniczej w danej edycji GBO.”

Uzasadnienie negatywnej opinii:

1. Proponowana zmiana nie jest poparta rzeczowymi i przekonującymi argumentami.
2. W załączonych materiałach nie wskazuje się korzyści, wynikających z proponowanej zmiany, a to one powinny być jej jedynym celem.
3. W załączonych materiałach nie ma informacji o źródle proponowanej zmiany - liczbie osób wnioskujących zmianę czy nazwie instytucji i organizacji zgłaszających propozycję. Bez tej informacji trudno proponowaną zmianę uznać za reprezentatywną dla uczestników procedury GBO na różnych jej etapach, a przede wszystkim, dla beneficjentów budżetu obywatelskiego.
4. Różnie traktowane są zadania „twarde” i „miękkie”. O projektach „miękkich” pisze się, że konieczne jest „ograniczenie sytuacji, gdy jeden projekt zabiera całą pulę”, podczas gdy w przypadku zadań „twardych” taka sytuacja jest uznawana za właściwą.
5. Kontrowersyjne i pozbawione uzasadnienia jest uznawanie za negatywne i wymagające zmiany „łączenie w jednym wniosku bardzo różnych elementów.” Łączenie różnych elementów w jednym wniosku to prawo wnioskodawcy i głosujących, które nie powinno być ograniczane.
6. „Rozdrabnianie” wniosków to próba ograniczenia siły pojedynczego głosu; takie rozwiązanie spowodowałoby, że zamiast jednego rozbudowanego wniosku, w jego miejsce musiałyby się pojawić dwa lub więcej, a mieszkaniec nadal dysponowałby jednym głosem. W tym aspekcie, niekonsekwencją jest odrzucenie propozycji przypisania do jednej osoby trzech wskazań o różnej wadze.
7. W przypadku wprowadzenia limitu kwoty na jedno zadanie „miękkie” głos mieszkańca miałby inną wartość w przypadku zadań inwestycyjnych i remontowych, ponieważ głosujący, oddając jeden głos na zadanie „twarde” może decydować o całej kwocie dla dzielnicy, a w przypadku zadania „miękkiego”, maksymalnie o 15 % tej kwoty.
8. Za niedopuszczalne, w aspekcie budowania społeczeństwa obywatelskiego, uznać należy oczekiwanie ograniczania inicjatywy mieszkańców, lekceważenie faktu że różne dzielnice i różne środowiska mają zindywidualizowane potrzeby i oczekiwania, narzucanie wnioskodawcom ograniczonego zakresu proponowanych zadań, a głosującym, prawa do swobodnych wyborów.

9. Wyznaczenie limitu wydatków oznacza, że to nie mieszkańcy, a ktoś inny, decydowałby, jaką kwotę mogliby oni wydać na jedno zadanie. Takie rozwiązanie jest niedopuszczalne, bo ogranicza prawa mieszkańców.
  10. Przyjęcie limitu 15% na jedno zadanie „miękkie” oznaczałoby wykluczenie wiele wartościowych lokalnych inicjatyw i zmarnowanie wypracowanej aktywności mieszkańców. Pomimo pozytywnych opinii na temat aktywności mieszkańców w ramach GBO, nie jest duża, a proponowane rozwiązanie może ją dodatkowo osłabić.
  11. Limit 15 % kwoty dzielnicowej na jedno zadanie „miękkie” jest wartością przypadkową, sposób jej określenia nie jest znany, a może nawet przypadkowy. W propozycji zapisanej w materiałach jest wskazany inny limit - 20 - 30%, przy czym też nie wiadomo skąd się ten limit wziął. Nie ma związku między propozycjami zmian a treścią raportu CRIS - np. str. 19, 23.
  12. Poważnym zagrożeniem jest sztywne określanie kwoty na jedno zadanie "miękkie", ponieważ jej przekroczenie spowoduje odrzucenie wniosku ze względów formalnych. Osoby biorące udział w ewaluacji zwracały uwagę na trudności w zakresie wyceny wniosków, a także na takie negatywne zjawiska, jak rozbieżności pomiędzy wycenami, a rzeczywistymi kosztami realizacji zadań /przykłady można mnożyć /. Jeśli trudność sprawiała wnioskodawcom, ale także urzędnikom, wycena zadań „twardych” to o ileż trudniejsza będzie wycena zadań „miękkich”. Procedura GBO powinna być upraszczana, a nie utrudniana.
  13. Propozycja burzy przyjęty porządek, z całości wyjmuje tylko jeden element, a proponowanych zmian nie koreluje z pozostałymi elementami procedury, co może prowadzić do chaosu, błędów i powodować zniechęcenie osób zainteresowanych dotychczas budżetem obywatelskim.
  14. Na przypadkowość, a nawet szkodliwość propozycji wskazuje następujące odniesienie do wyników ubiegłorocznej procedury - gdyby proponowane ograniczenie obowiązywało w ramach procedury realizowanej w roku 2024 to do realizacji w roku 2025 nie trafiłoby 10 zadań z 10 dzielnic o łącznej wartości 1 194 000 zł, na które zgłoszowało 3 508 osób!!!
  15. Reasumując, proponowana zmiana nie tworzy żadnej pozytywnej wartości, narzucając limit, odbiera wnioskodawcom i głosującym swobodę decyzji, nierówno traktuje zadania „twarde” i „miękkie”, nadaje głosom mieszkańców różną wagę, zwiększa zagrożenie odrzucenia wniosków ze względów formalnych, nie uwzględnia specyfiki poszczególnych dzielnic i środowisk, ma charakter fragmentaryczny, jest oderwana od reszty regulacji.
4. OPINIUJE POZYTYWNIĘ poniższą zmianę:
- § 2 ust. 5. otrzymuje brzmienie: „Dla projektu ogólnomiejskiego wymagane jest poparcie co najmniej 100 mieszkańców Gliwic, udokumentowane na papierowych listach z podpisami lub poprzez system informatyczny” jako ułatwiającą zgłaszanie zadań ogólnomiejskich.

Krzyszyna Sowa

Przewodnicząca Rady Dzielnic Łąbędzy